

1. TOTES LES NENES I ELS NENS SOM IGUALS

Igual i diferent

HABILITAT DE PENSAMENT: Diferències i semblances

Es tracta d'un joc d'observació i exploració simple que després s'aplicarà als propis infants per aprendre a distingir el que és igual i el que és diferent.

Desenvolupament: Portar a l'aula distints tipus de galetes, de fruites, fruits secs, llegums, caramels, etc. i preguntar: En què s'assemblen i en què no.

Reflexió

- Hi ha moltes diferències?
- Hi ha moltes semblances?
- Hem col·laborat tots a pensar?
- Amb quins altres objectes podríem fer aquest exercici?

Una vegada assolit el joc podem iniciar distingir aspectes diferencials i comuns entre el propi alumnat. Proposant classificacions per nens i nenes, els qui duen bambes i els qui no, els qui porten ulleres i els que no en porten, segons el color del cabell, pels seus gustos i preferències, etc. I acabarem parlant de tot el que tenim en comú i de com les diferències ens enriqueixen.

Reflexió

- He format part de molts grups?
- En algun cas no he sabut ben bé amb quin grup anar?
- Coincideixo amb els meus companys en moltes coses?
- Soc diferent dels meus companys en moltes coses?
- Ser igual i ser diferent resulta un problema?
- Sabem escoltar?

Adaptat de I. de Puig. *Pensem-hi*. Ed. Eumo

2. ENS HAN DE PROTEGIR

El llop afamat

HABILITAT DE PENSAMENT: Abstracció i conceptualització

Desenvolupament: S'escullen dos jugadors (o més si el grup és nombrós) que fan de llop. Els altres participants formen un cercle ben juntets i agafats de les mans.

Els llops es queden fora del cercle i diuen en veu ben alta:

- Tinc molta gana!
- I què voleu? –responen els de la rotllana
- M'agradaria fer un bon menjar...
- I a qui preferiu? –tornen a respondre
- (i diuen un nom)

PARLEM DELS DRETS – EDUCACIÓ INFANTIL - JOCS

El nen o nena esmentat passa a l'interior del cercle i els llops intenten entrar per atrapar-lo. El llop que ho aconsegueix passa a la rotllana i el nen o nena agafat passa a ser llop.

Reflexió

Parlarem de com ens hem sentit fent el paper que fos, sempre en el sentit de ser protector (els qui eren a la rotllana) , sentir-se protegit (el qui era al mig) o haver de trencar la protecció (quan feien de llop). Usar el mot "protecció" fins que ells siguin capaços d'incorporar-lo a les seves intervencions.

Si es pot anar més enllà, parlar del que significa sentir-se o saber-se protegit:

- Estic protegit/da quan....
- No estic protegit/da quan....

Observacions

Adaptació d'un joc tradicional. El fet que hi hagi dos llops o més facilita que un d'ells entri dins la rotllana. Si el grup és molt compacte podem fer que hi hagi més llops.

3. TENIM UN NOM

Investigar sobre el propi nom

HABILITAT DE PENSAMENT: Recerca i creativitat

Fer una recerca sobre el propi nom, preguntarem a casa:

- Perquè ens diem com ens diem?
- Qui va decidir el meu nom?
- Per què em van posar aquest nom i no un altre?
- Què els va agradar als pares o padrins del nom
- Mirarem de saber el seu origen i el significat que té. És molt antic?
- Hi ha altres nenes i nenes que també tenen el mateix?
- Saps dir el teu nom en altres llengües?
- T'agradaria dir-te un altre nom? Tant si és que si com que no procura explicar per què.
- Si a la pregunta anterior has dit que si, quin seria el nom que t'agradaria posar-te?

Reflexió

- M'ha agradat saber coses sobre el meu nom?
- Del que m'han explicat què és el que més m'ha agradat?
- Com ho faria si no tingués nom?
- Pot ser que hi hagi nens sense nom?

Jugar amb el nom

HABILITAT DE PENSAMENT: Descripció

Pels qui saben escriure un xic (poden ser ajudats) reproduir-ne les lletres i fent-ne dibuixos.

PARLEM DELS DRETS – EDUCACIÓ INFANTIL - JOCS

Desenvolupament: En un full de paper posem ben grans les lletres del nom de cada nen o nena en vertical i ells d'escriure una paraula que comenci amb la lletra inicial.

Em dic Oriol i el meu nom és així:

Original
Rialler
Imaginatiu
Observador
Llest

3

Podem deixar que s'ajudin els uns als altres. Es tracta de jugar amb el vocabulari i com més intervinguin entre ells, més ric serà.

Acabada la feina els llegim, si convé corregim o completem i aquests fulls es posen a la paret, durant tot el dia.

Reflexió

- Quina lletra m'ha costat més?
- Quina lletra m'ha costat menys?
- Quina de les paraules m'agrada més?
- Es un bona descripció de mi mateix/a dir que soc: original, rialler, imaginatiu, observador i llest?
- Dels folis de la paret quin és el que m'agrada més?
- M'ha agradat fer l'exercici?

Dibuixar el nom

HABILITAT DE PENSAMENT: Creativitat

El nostre nom pot ser dibuixat de distintes maneres.

Desenvolupament: Amb paper i llapis escriure el nostre nom. Si tenim germans o germanes –si no en tenim poden ser els noms dels pares i mares o dels amics- farem dibuixos respectant les lletres. Per exemple: L'Oriol té un germà que es diu Èric. Primer escriurà el seu nom:

ORIO L

I després hi afegirà el del seu germà ÈRIC

		E		
	E		R	
O	R	I	O	L
I			C	
C				

Segons l'edat i habilitats dels infants ho podem fer amb lletres ja preparades i anar afegint altres noms dels parents i amics

	E	
O	R	I
I		
C	A	R
	M	E

Reflexió

- M'ha agradat jugar amb les lletres del meu nom?
 - Perquè és important tenir un nom?
 - Com em sentiria si no tingues nom?
 - Em puc inventar un joc nou amb les lletres del meu nom?
- Puc jugar també amb els noms dels meus amics de la classe.

4. LES NENES VOLEM SER FELICES I ELS NENS VOLEM SER FELIÇOS

4

Companys enredats

HABILITAT DE PENSAMENT: Expressió corporal i observació

Aquest és un joc corporal que incentiva l'observació auditiva i la mobilitat. Es també una combinació de moments de llibertat i moments de seguir ordres.

Desenvolupament: Cadascú camina, salta o balla separatament mentre hi ha música. Quan la música para de cop cal trobar de seguida un altre company i agafar-se.

Reflexió

- Què és més divertit ballar sol o enganxar-se?
- M'he quedat alguna vegada sense enganxar-me? Per què?
- M'han ajudar els companys?
- Jo he ajudat a algun company?
- M'ho he passat bé?
- Per què serveix aquest joc? (propiciar que diguin per passar-ho bé, per fer amics, per saltar i bellugar, etc.)

4. HEM DE TENIR CURA DELS ALTRES

Impediments arquitectònics

HABILITAT DE PENSAMENT: Empatia i verbalització

Hi ha nens i nenes que tenen dificultats per desplaçar-se: no hi veuen, no hi senten, van en cadira de rodes, o tenen impediments per desplaçar-se.

Desenvolupament: En grups de tres farem un equip. Anirem al fons del pati i un dels nens es posarà una vena als ulls i els altres dos l'acompanyaran per arribar fins a la classe. Després seurem tots junts i parlarem.

Reflexió

- Quines dificultats hem trobat? (Cadascú explicarà les dificultats des del seu punt de vista)
- Qui dels tres ho ha tingut més difícil?
- Hem trobat entrebancs insuperables?
- Al qui anava tapat dels ulls li calgut ajuda?
- Podia haver trobar el camí sol, sense ajuda?

Aquesta publicació està editada amb una llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObra Derivada 4.0. No es permet l'ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

PARLEM DELS DRETS – EDUCACIÓ INFANTIL - JOCS

- Com es podrien superar els inconvenients que hem trobat?
- Des de l'escola es pot fer alguna cosa?
- Nosaltres que hi podem fer?
- Quines coses he après fent aquest joc?
- Què té a veure amb la idea que "hem de tenir cura dels altres"?

5. VOLEM QUE ENS ESTIMIN TAL COM SOM

La rentadora

HABILITAT DE PENSAMENT: Vocabulari: adjectivació i analogia

Joc que propicia l'autoestima i genera ús de vocabulari

5

Desenvolupament: Col·locar als alumnes drets i cara a cara en dues files paral·leles molt juntes. Indicar a un nen o nena situat en un extrem que passi entre les dues files ("que passi per la rentadora"). Tots (on la cultura ho permeti) li donaran palmellades en l'esquena o li encaixaran la mà, mentre li dirigeixen paraules de lloança, afecte i alè. El resultat és que, al final del "rentat", la persona queda radiant i contenta. Una vegada que retornat a la fila, es repeteix l'operació amb altre.

Podem suggerir mots de lloança d'aspectes físics: tens un bonic cabell, portes unes trenes molt ben fetes, la gorra t'està molt bé, però també més personals: ets molt simpàtic, tens paciència, saps jugar molt bé, m'agraden els teus dibuixos, etc.

Reflexió

- Els rentadors
 - Ha estat fàcil trobar paraules per dir?
 - Quin dels companys t'ha costat més de trobar-li els mots?
- Els rentats
 - Quina de les coses que t'han dit t'ha agradat més?
 - Creus que és veritat tot el que t'han dit?
 - En quina de les coses caldria que t'esforcessis més?
- Tots plegats
 - Ens ha estat útil aquest joc?
 - Quin ha estat el moment més divertit?
 - Quina ha estat la frase més original?
 - Ens ho hem passat bé?
 - Hem après alguna cosa?

Es pot fer passar a una o dues persones per dia a "rentar" enlloc de tots els alumnes d'una vegada que pot resultar llarg. Es pot repetir usant analogies:

- Ets com.... Fas olor de..... m'ajudes quan...

7. HEM DE PODER ANAR A L'ESCOLA PER APRENDRE I JUGAR

Dramatització: L'escola

HABILITAT DE PENSAMENT: Expressió corporal i verbal

Els nens i nenes els agrada molt repetir situacions que coneixen tot dramatitzant-les i per això juguen a cuinetes, a metges, a comprar i vendre i sovint també juguen a escola.

Desenvolupament: Propiciar que un grup de voluntaris i voluntàries jugui a l'escola i que els altres facin d'espectadors. Se'ls pot suggerir que escenifiquin l'entrada a l'escola, l'entrada a l'aula les feines del dia, l'anada al pati, l'esmorzar, etc. Només se'ls ajuda si cal, no es tracta de dirigir només de suggerir. Quan acaba l'activitat en parlem tots junts.

Reflexió

- Es veia ben bé que era una escola?
- Com eren els nens i nenes que hi anaven?
- Hi anaven contents?
- Quines activitats feien a la classe?
- S'ho passaven bé a classe?
- Hi ha alguna cosa que podem millorar?

És una bona manera de captar la percepció que tenen ells de l'escola, si els agrada, quines activitats els agraden més, etc...

La meva joguina preferida

HABILITAT DE PENSAMENT: Explicar i opinar

Procura que els infants portin la seva joguina preferida a l'aula i mostrin als altres. Tingueu cura que no portin joguines de moda o gaire sofisticades per evitar que hi hagi comparacions. També podeu demanar que portin la joguina més estranya que tinguin, alguna joguina que vingui d'un altre país, etc.

Desenvolupament: Poseu la joguina al centre del cercle o en una taula i qui l'hagi dut ha d'explicar com s'hi juga.

Li preguntarem al presentador:

- És la teva joguina preferida?
- En tens altres de preferides?
- Què és el que la fa especial? Aquí segurament caldrà ajudar: me la van dur els reis, va ser un regal d'aniversari....

Després tots jugarem amb la nostra joguina preferida

Joguines de nen i joguines de nena

HABILITAT DE PENSAMENT: Detectar estereotips

Molt tímidament se'ls ajuda a adonar-se del caràcter sexista de les joguines.

Desenvolupament: Portarem a l'aula alguns catàlegs de joguines que, en general, fomenten de manera visible els estereotips de gènere.

Ens dividim en grups de quatre i repartim catàlegs i comentem en veu alta

El fet que hi hagi seccions de joguines separades per a nens i nenes, l'ús dels colors rosa i blau, la classificació de joguines domèstiques per nenes i les d'aventures i monstres per nens, etc.

Reflexió

- Com estan posades les joguines?
- Us sembla bé que es divideixin les joguines d'aquesta manera?
- Us agrada que us diguin a què podeu jugar i a què no?
- Si ets nena, que et dirien a casa si escolliu una joguina "de nens"?
- Si ets nen, què et dirien a casa si escolliu una joguina "de nenes"?
- Perquè creus que hi ha joguines de nens i de nenes?
- Tu tens joguines de nen o de nenes a casa? Podem parlar de les joguines que són comuns com els peluix....

Es pot ampliar l'activitat fent un catàleg no sexista entre tots:

- Repartim per grups les diferents seccions (nines, cotxes, manualitats ...).
- Cada grup realitza un full del catàleg evitant estereotips de gènere mitjançant dibuixos o collages.

Aquesta proposta es pot estirar tan com permeti la maduresa del grup.

8. ENS HAN DE TENIR EN COMPTE

M'agradaria ser....

HABILITAT DE PENSAMENT: Imaginació i reconeixement

Joc molt ràpid perquè cal que puguin intervenir tots els nens i nenes. De fet aquest és l'objectiu del joc que tots i cadascú puguin dir la seva frase

Desenvolupament: Asseguts en rotllana només parla l'infant que té un objecte que fa de micròfon. Comença la mestra dient: avui jugarem a (animals, oficis i més endavant es pot complicar amb mobles, personatges de contes, fruites, etc...):

-A mi m'agradaria ser... i fa el gest i si s'escau el soroll que correspon a l'animal

Els nens i nenes l'endevinen i poc a poc van dient ells la frase i imitant el posat, el gest, el caminar de l'animal.

Reflexió

- Quin ha estat –l'animal, ofici, etc. – més fàcil? Per què?
- Jo quin he fet?
- Quin ha estat el més difícil? Per què?
- Quin ha estat el més original?
- N'hi havia algun que no sabia?
- Pel dia vinent en pensaré un

8

Protagonista del dia

HABILITAT DE PENSAMENT: Autoestima i descripció

Cada infant ha de tenir el seu moment de protagonista i ha d'aprendre a veure els altres també com a protagonistes. L'activitat tindrà dos moments.

Primer moment.

Desenvolupament: La mestra anuncia: Avui és el dia d'en/de na.....

I convidarà al nen o nena a parlar de la seva família, dels amics del seu carrer o barri. Del color preferit, del menjar que més us agrada, dels esports als que esteu afeccionats. De les coses que feu quan no sou a l'escola. Què feu durant les vacances i tot allò que tingui ganes d'explicar.

Si vol pot portar un objecte de casa que li agradi o alguna fotografia, el que cregui que pot servir per conèixer-lo/la

Segon moment

Desenvolupament: Tindrem dues bossetes l'una amb tots els noms dels nens i nenes, l'altra buida i serà on posarem els noms dels que hagin sortit.

Un infant treurà un nom de la bossa plena i en llegirà el nom (si convé ajudat) i aquest protagonista serà l'encarregat d'algunes feines de la classe: repartir material, ajudar a la senyo, serà el primer de la fila i el primer/a de sortir.

En algun moment de la classe es pot demanar:

- Que els companys li facin compliments
- Que li dediquin un dibuix
- Que li cantin una cançó
- Que li diguin paraules amables:

- Hassan ets molt divertit
I ell respondrà

- També ets molt bon nen
- Gràcies Tina

La mestra anotarà els compliments i penjarà el full en un lloc vistent.

És una manera que els infants aprenguin a fer compliments i a parlar en positiu sobre l'aspecte físic (m'agraden els teus cabells, la teva cara, etc.

Sobre el que fa: jugues bé a futbol, la manera de ser: els bon amic, tranquil, i sobre el seu comportament: em vas ajudar, etc. Procurar que no es repeteixin i que siguin originals i creatius. Se'ls pot proporcionar una llista d'adjectius positius:

alegre, assenyat, atent, atrevit, benparlat, culte, decidit, despert, divertit, dòcil, enginyós, exigent, entusiasta, fidel, franc, generós, llest, normal, polit, prudent, seriós, simpàtic, sincer, sociable, treballador, valent, amable, agradable, atractiu, àgil, alegre, bromista, carinyós, content, col·laborador, curiós divertida, dèbil, deprimit, delicat, elegant, forta, fluix, fantàstic, flexible, feliç, graciós, juganer, just, meravellós, optimista, organitzat, simpàtic, sana treballadora, etc.

9. ENS HAN DE CUIDAR I NO FER-NOS MAL

Abraçades musicals cooperatives

HABILITAT DE PENSAMENT: Experiència afectiva de grup

Ballar al compàs de la música, abraçada un nombre cada vegada més gran de nens i nenes fins acabar amb una abraçada de tot grup. S'assembla al primer però aquí hi ha implicat tot el grup.

Desenvolupament. Sona la música de....i els participants ballen seguint el ritme. Quan la música s'atura cada persona abraça a la persona que té més a prop. Quan la música segueix ballen plegats. En aturar-se la música la primera parella s'ajunta amb la parella que té més a prop. I cada vegada es va augmentant el grup fins que s'aconsegueix una abraçada final.

Que no quedi ningú sense ser abraçat.

Reflexió

- Ens agrada que ens abracin?
- Hi ha abraçades que no ens agraden?
- Com ens hem sentit en la primera abraçada?

Aquesta publicació està editada amb una llicència Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObra Derivada 4.0. No es permet l'ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

PARLEM DELS DRETS – EDUCACIÓ INFANTIL - JOCS

- I a l'abraçada final?
- Ho hem passat bé?
- Després d'haver-nos abraçat tots plegats, som una mica més amics?

10. VOLEM TENIR AMICS I AMIGUES

El que m'agrada de tu

HABILITAT DE PENSAMENT: Autoconeixement i expressió

Exterioritzar emocions i sentiments positius sobre els companys. L'activitat es planteja com un joc on els infants fan una tasca de reforç als altres. Amb aquesta activitat tractarem de crear un clima de confiança en el grup alhora que tractem l'expressió de les emocions de manera positiva.

Desenvolupament: El grup se situa en rotllana amb un recurs que es pugui llençar (pilotes, cabdell de corda o llana, etc.). Començarà la mestra. Passarà l'objecte a l'infant que tingui assegut al costat. El mirarà a la cara i als ulls i li dirà "M'agrada de tu..." i explicitarà allò que li agrada de la persona. Haurà de ser una qualitat identificable pels infants. Recordeu que en aquestes edats el pensament concret té un pes sobre el pensament abstracte: un exemple seria: m'agrada de tu que ets bonic/a, fort/a, etc. Es pot posar èmfasi en les coses que fem i no tant en com som, per exemple: "M'agrada de tu que fas dibuixos molt xulos" o "m'agrada de tu que expliques acudits divertits"... La persona que li ha tocat haurà de seguir el mateix procediment amb un altre nen o nena de la rotllana

Reflexió

- M'ha costat trobar una cosa bonica per dir al company o companya?
- M'ha agradat el que han dit de mi?
- Hi ha coses de mi que m'agraden més?
- Quina cosa m'agradaria que diguessin de mi?
- M'ha agradat el joc?
- Hi tornaria a jugar un altra dia?
- Faria algun canvi?

Millor que no hi hagi molts nens i nenes, uns 15 com a màxim, si no es fa molt feixuc i no es pot intervenir en el vocabulari i en la reflexió.